

INFORMASJON

KYRKJEBLAD

for SØR-FRON

NR. 4

DESEMBER 2024

ÅRGANG 69

Foto: Sergey Shulga

Eit bilete å feste håpet til

«Ære vere Gud i det høgste, og fred på jorda blant menneske Gud har glede i», song ein stor himmelhær over verda julenatt, og over det vesle barnet i krubba.

Adoration of the Child av Gerrit van Honthorst avfotografert fra Uffizigalleriet i Firenze

"Å sjå det store i det små" har vorte eit uttrykk for oss, på mange måtar ein klisjé. Men klisjéar held ofte ei sanning. Og er det noko eg har vorte mint på når eg har reist i heile bispedømmet, er det nettopp å sjå det store i det små. I møte med menneske sine liv og lengsler, og behov for tryggleik og fellesskap lokalt, rører vi ved liv, lengsler og behov i verda. I møte med sørgjande som har mist ein av sine kjære, eller i møte med nybakte foreldre, vekkast kjærleiken og omsorga som er universell. Granskar vi mikroorganismar i naturen, eller gler oss over ei bie eller ein blome, får vi samstundes ein glimt av universets mysterium og heile det uendelege kosmos. Eg har lært å sjå det store i det små, fordi Gud kom til verda i eit lite barn. Fordi Gud let seg fødstast til jorda. Ordet som vart menneske. Kan du sjå det store i det små?

Ordet skapte lyset den morgonen. Gud sa: «Det skal bli lys!» Og det vart lys! Dette Ordet blir fødd på ny og blir lys som skin i mørkret, ja, som skin for kvart menneske. Slik opnar evangeliet til Johannes. I kunsten kjem dette til syne gjennom måleri av Jesu fødsel. Det finst ikkje lys i stallen. Lyset i måleriet strålar ut frå barnet. Og det er dette lyset som skin på alle dei andre i stallen. På stolte og slitne foreldre. På fattige og litt forskremde gjetarar. På

dyr og detaljar i rommet. Det lyser på alt det skapte, og skapar ny verkelegheit. Slik tolkar kunsten den verkelegheita som vert skapt i Jesu fødsel og i Guds kome til verda. «Det som vart til i ham, var liv, og livet var lyset for menneska. Lyset skin i mørkeret, og mørkeret har ikkje overvunne det».

Jula kjem med ei gåve til oss alle. Den kan verke lita og ubetydeleg. Berre ord? – ei forteljing om ein fødsel? Men Jesus skapar ein skilnad. Juleevangeliet gir oss eit bilete å feste håpet til.

Ser vi det store i det små? Nå som verda feirar jul att, møtast vi av evangeliet om nåde, håp og glede. Vågar vi tru det, som gjetarane på markene? Når vi tenner lysa, syng og samlast og et – i kyrkje-rommet og i alle andre rom i høgtida. Over heile verda, der kontrastane er så store at dei nesten ikkje er til å halde ut, og når verkelegheita slår imot oss, ligg det ei bøn og eit levande håp i julefeiringa vår. Eit lys som skin i mørkeret. I Ordet som skapar lyset og livet.

I Gud som kjem – får vi også tru.

Hamar biskop
Ole Kristian Bonden

Nordnorsk julesalme

NoS nr. 24

Det nærmer seg jul, og da vil jeg velge Nordnorsk julesalme.

Jeg liker denne godt, mest for fin melodi, men også en tekst om trange tider nordpå,
og for at vi bruker den i «Golåten».

Da minnes jeg samtidig Bård Valberg som døde nå i høst, og var fra Nord-Norge.

Den er skrevet av Trygve Hoff.

Jeg utfordrer herved Anne Marie Brenden til neste salme.

Hilsen Johannes Korssletten

Vélsigna du dag over fjordan
Velsigna du lys over land
Velsigna de evige ordan
Om håp og ei utstrakt hand
Verg dette lille du gav oss
Den dagen du fløtta oss hit
Så vi kjenne du aldri vil la oss forkomme
I armod og slit

Vi levde med hua i handa
Men hadde så sterk ei tru
Og ett har vi visselig sanna
Vi e hardhausar vi som du
Nu har vi den hardaste ria
Vi slit med å karre oss frem
Mot lyset og adventstida
D'e langt sør tel Betlehem

Gud fred over fjellet og åsen
La det gro der vi bygge og bor
Guds fred over dyran på båsen
Og ei frossen og karrig jord
Du ser oss i mørketidslandet
Du signe med evige ord
Husan og fjellet og vannet
Og folket som leve her nord

Foto: Unni Dalbu

Julehelsing frå ordføraren

Av Ole T. Muriteigen

Takk for å få helse til jul og dele nokre tankar i det fine kyrkjebladet vårt.

Hittil i 2024 er det født 28 sørfrøningar! Det er svært gledeleg, og er vesentleg høgare enn i fjor og året før.

Det er også svært gledeleg at folk fløtt hit. Dei tenkjer eg vi skal heie på meir enn nokon gong. Likevel er utviklinga i Sør-Fron lik utviklinga elles i distrikts-Norge. Vi blir færre barn og unge, og fleire som på sikt treng pleie og omsorg. Det krev endring.

Bygging av nye Sør-Fron skule er godt i gang. Demensavdelinga på Sørheim nærmar seg ferdig oppgradert, og kommunal VA-ledning kom endeleg på plass i Lia.

Planlegging av nye omsorgsboligar, nytt bibliotek, helsestasjon og brannstasjon er godt i gang.

I sum blir dette store og tunge investeringar, og eg forstår det kan stillast spørsmål ved om det blir «gapt over for mykje». Det er viktig å hugse at det i mange år har vore investert svært nøkternt, nettopp for å forberede seg til ei periode med større investeringar. Etter det blir det ei ny periode med nøkterne investeringar att.

Resultatet skal bli svært bra.

Sjøl om vi godt langt oftare kan minne oss om kor godt vi har det samanlikna med andre, kjenner mange på at "alt" er dyrare. Kommunen må ta hensyn til det, og sørge for god tenesteproduksjon utan at avgiftene går i taket.

Framover vil det kreve nytenking og endring på mange felt. Heldigvis har vi flinke medarbeidarar og leiarar i kommunen som gjer meg trygg på at det skal gå.

2024 bydde på mindre ekstremvær, men arbeid etter «Hans» pågår fortsatt.

Sideelvene med mykje vatn kjenner vi som ei stor utfordring, men nå er det gjennomført viktige sikringstiltak både i Ulbergsåa, Lauvåa, Kvikstadåa og Brandrudsåa. Nemner gjerne også nydammen på Svintønna, som gjer at fjellvatnet kan brukast som fordrøyningsbasseng for å redusere flomfare i Skurdalsåa.

Verda rundt er det meir ustabilitet enn på lenge. Den brutale krigen i Europa, Midtausten og Afrika rammar også oss, ikkje minst gjennom flyktingane som kjem hit etter å ha flykta frå alt. Vår oppgave er å ta godt vare alle som kjem. Det gjeld sjølvsagt alle som er ein del av lokalsamfunnet vårt.

Varm takk til alle frivillige som stiller opp og bidreg inn i den kommunale tenesteproduksjonen, hjelp til innbyggjarar som treng ei handsrekning, og ved alle fantastiske arrangement som går for seg i bygda vår; Peer Gynt ved Gålåvatnet, Rondaståk, Rudi gard og skirenn på Gålå for å nemne nokre. Den frivillige innsatsen er heilt avgjerande.

1-årsmarkeringa av Dølen-satsinga TV-SETT med galla i Vinstra kino vart eit høgdepunkt. Ein blid og humørfylt gjeng fortel oss tydeleg kor viktig det er å ha eit arbeid å gå til, og viser oss det dei er ute på. Sendingane gjer ein både takknemleg og varm om hjarta, så eg oppfordrer alle til å sjå.

Andre høgdepunkt var besøk frå vennskapskommunen Thingeyarsveit på Island, 110-årsjubileum for Sør-Fron Sanitetsforening og Sør-Fron Sangkor, 125-årsjubileum for Hundorp Musikklag, 30-årsjubileum for Fossajazz, 25-årsjubileum for Rudi gard, når Juliane Bay og Loftet bydde formannskapa i midtdalen opp til dans, og når vi var samla på Frya for å kaste på stikka. For å nemne nokre.

Håper alle får litt fri jula, og tid til å vere saman med dei nærmaste. Sjøl ser eg fram til det, ein eller fleire turar på ski, eller 5 minutt ekstra i saufjoset etter foring, og høre fornøgde dyr tygge. Det gir fred og ro i sinnet.

Med håp om fred på jord ønsker eg alle riktig god jul og godt nyttår!

Ole T. Muriteigen

Julehelsing frå Harpefoss sanitetsforening

Harpefoss sanitetsforening sender ein stor takk til alle som har støtta laget i året som snart er over. Det er fint å bli møtt med velvilje når vi sel lodd og fastelavnsris.

Takk til elevar på ungdomsskulen som tok ein del av arbeidet med fastelavnsris i vinter.

Gjennom året har vi deltatt på eldredagen, på Torsdagstreffen, på rullatorfestival og som middagsvertar på Sørheim. I vinter hjalp vi til på ski-SFO og på Hovudlandsrennet på Gålå. Vidare har vi delt ut sykkelhjelm til førskulebarn, og vi har servert formiddagsmat på ungdomsskulen og i barnehagen.

Vi har også vore medhjelparar når elevar har besøkt Skodalsåunet for å lære om takkebakst, smiing og grautkoking.

Nå før jul vil det, som tidlegare, bli delt ut blomar til alle i kretsen som har passert 80 år.

Gjennomsnittsalderen på medlemmene våre stig for kvart år. Vi vil setja pris på nye medlemmer.

Vi er glade for at fleire ikkje-medlemmer har sagt seg viljuge til å delta på enkeltarrangement. Stor takk!

Vi ønskjer alle ei riktig god og fredfull jul og alt godt i 2025.

Helsing styret

Julehelsing frå Sør-Fron sanitetsforening

I 2024 har Sør-Fron sanitetsforening feiret 110 års jubileum. Dette ble markert med deltakelse på messe i kirken vår og deretter selskap med mat, kaffe og kake på kommunehuset for medlemmer og inviterte gjester.

I forbindelse med jubileet ga vi 6 ulike foreninger som arbeider for barn- og unge i Sør-Fron 10 000 kroner hver. I tillegg fikk Sørheims venner 40 000,- kroner. Vi vet at pengene vil komme godt med i deres aktiviteter.

Sør-Fron sanitetsforening er en aktiv forening. Vi vil nevne noe av det vi har gjort i året som har gått.

Vi har laget og solgt fastelavnsris. Tusen takk til 7. klasse ved Midtbygda skule som var med og satte på fjær.

Vi har trilleturer med beboere på Sørheim, og er middagsverter i omsorgs- og trygdeboligene.

Torsdagstreffene er et populært tilbud. Vi bidrar med å steke vafler.

Vi serverer frokost i barnehage, barneskole og ungdomsskole 2 ganger i året.

Sanitetsforeningene var med og laget mat og serverte på eldredagen på Harpefoss grendahus.

Vi har vært med og servert mat på skileik på Gålå og til skøytegruppa på Flatmoen.

Det er strikkekafe på kommunehuset hver mandag.

Hver onsdag er det kløvertur. Mange fine turer i bygda og på fjellet.

Sør-Fron Sanitetsforening hadde medlemstur til Loen i år. En trivelig og vellykket tur!

Vi arrangerer basar. Tusen takk til alle som har kjøpt lodd og til de som har sponset oss med gevinster. Dette er viktig bidrag for at vi kan fortsette med aktiviteter for alle i Sør-Fron.

Vi ønsker dere alle en riktig god jul og et godt nytt år!

Hilsen fra styret.

Revidering av gravplassvedtekter

Kristin Nustad - kirkeverge

Sør-Fron Kirkelige fellesråd/sokneråd sender nå ut på høring forslag til reviderte gravplassvedtekter. Gravplassvedtektene skal revideres ved ny periode for fellesråd/sokneråd.

Høringen sendes til begravellesbyråer og blir lagt ut på kommunens og kirkens hjemmeside i tillegg til Kirkebladet.

Alle i soknet kan avgi høringsuttalelse. Frist 15.januar 2025

HVA ER NYTT:

- Hele dokumentet med gravplassvedtekter er revidert. Hver enkelt paragraf er gjennomgått.
- Paragrafer som er tatt ut er Overordna myndighet, Ansvar for daglig drift, Gravminne av særlig verdi, Kister og urner, Kirkegårdsmyndighetens ansvar ved skade på graver og gravutstyr. Innholdet i disse paragrafene er innlemmet i de gjeldende paragrafer. Dette fører til endring i paragraf-numrene i den nye.
- Nye paragrafer §1 Definisjoner, § 10 Navnet minnelund, §15 Ikrafttredelse og opphevelse av eldre vedtekter

GRAVPLASSVEDTEKTER FOR KIRKEGÅRDEN I SØR-FRON KOMMUNE

Fastsatt av Sør-Fron kirkelig fellesråd og Sør-Fron sokneråd (dato) 2024 med hjemmel i lov av 7. juni 1996 nr. 32 om gravplasser, kremasjon og gravferd (gravplassloven) § 21 første avsnitt, § 8 første avsnitt og § 14 første avsnitt og forskrift til lov om gravplasser, kremasjon og gravferd av 10. januar 1997 nr. 16 (gravplassforskriften) § 15a fjerde avsnitt.

Godkjent av Statsforvalteren i Vestfold og Telemark (dato), jf. lov av 7. juni 1996 nr. 32 om gravplasser, kremasjon og gravferd (gravplassloven) § 21 første avsnitt.

§ 1- DEFINISJONER

- Gravplassmyndighet: Sør-Fron Kirkelige Fellesråd
- Festet grav: Grav som det er inngått eller fornyet festeavtale for.
- Festet gravsted: Flere kistegraver som er festet sammen.
- Urnegrav i minnelund: Grav til askeurne i minnelund med plass til én urne.
- Kistegrav: Grav som ivaretar forskriftens krav til størrelse for gravlegging av kister. I en kistegrav kan det også gravlegges urner.
- Fredningstid: Tidsrom fra siste gravlegging til graven kan tas i bruk igjen til ny gravlegging.
- Festetid: Tiden det er avtalt å feste en grav for.
- Gravansvarlig: Den som er ansvarlig for en tilvist grav.
- Fester: Den som står som part i en festeavtale.
- Anonym minnelund: Gravfelt for anonyme graver. Feltet kan ha et felles minnesmerke uten opplysninger om hvem som er gravlagt.
- Navnet minnelund: Gravfelt med felles minnesmerke med navn og data på de som er gravlagt der.

§ 2 - GRAVPLASSFREDEN

Besøkende skal så vidt mulig ferdes gående, jf. gravplassforskriften §9 annet avsnitt. All ferdsel på

gravplassen som opphold, arbeid og andre handlinger skal skje på en sømmelig og minst mulig støyende måte, slik at det ikke virker støtende på noen.

Kjøring på gravplassen må bare foregå med samtykke fra gravplassmyndigheten.

§ 3 - FRI GRAVPLASS

Avdøde personer innen kommunen og de som har postadresse Espedalen, har rett til fri gravplass når de dør. Andre kan få plass etter særskilt tillatelse fra gravplassmyndighet og mot å betale det begravelsen koster samt festeavgift for grava i fredningstida. Unntatt er personer som på grunn av sykdom eller alderdom har bodd i annen kommune mot slutten av livet.

De har rett til fri grav dersom graven er tilvist. Retten til utvidet frigravsperiode er nærmere bestemt i gravplassforskriften § 16 og gravplassforskriften § 18

§ 4 - FREDNINGSTID

Fredningstida for graver er 20 år. Dersom noen ønsker å bevare ei grav utover fredningstida, kan dette skje ved å feste grava.

§ 5 - FESTE

Ingen kan feste ei grav på forhånd. Feste av gravsted kan bare skje i forbindelse med dødsfall.

Den grava som tas i bruk først i gravstedet, er fri grav i fredningstida. Når kistegrav tas i bruk, er det anledning til å feste to graver ved siden av. Ved feste av grav ved siden av den kistegraven som tas i bruk, er festetiden 20 år. Ved bruk av urnegrav kan det ikke festes grav ved siden av. Når festetiden/fredningstiden er ute, kan graven/gravstedet festes for nye 10 år. Når det er gått 60 år etter siste gravlegging, kan festet ikke fornyes uten etter spesielt samtykke fra gravplassmyndigheten. I god tid før festetiden er ute skal festeren varsles. Er ikke festet fornyet innen 6 måneder faller gravstedet tilbake til gravplassen. Festeavgiften kreves inn årlig.

Ingen må bli gravlagt i festa grav uten gravansvarlig eller festeren samtykke. Dersom festeren sitt samtykke ikke kan bli innhentet, kan gravplassmyndighet ta avgjørelse

om gravlegging. Festeren plikter å melde fra om endring av fester og adresse.

§ 6 - GRAVMINNE

Ved åpning av grav kan jord legges på omkringliggende graver og gravutstyr midlertidig flyttes. Gravplassmyndighetene vil sørge for istandsetting igjen og vil dertil sørge for at grava blir planert og tilsådd.

I påvente av gravminne ordner gravplassmyndigheten med et midlertidig minnesmerke hvor avdødes navn settes på. Gravminne skal før det blir satt opp være godkjent av gravplassmyndigheten. Gravminnet kan ikke bli satt opp uten at gravplassmyndighet, er til stede og tilviser plass og kontrollerer fundamenteringen.

På nytt, festet gravsted plasseres gravminnet sentralt i bakkant av gravstedet. Dersom et gravminne forfaller og er til sjenanse eller fare på gravplassen, skal fester bli varslet med pålegg om å rette på dette. Dersom pålegget ikke blir etterkommet innen rimelig frist, kan gravminnet legges ned og eventuelt bli fjernet.

Når fredningstid er over og festeavtale eventuelt bli oppsagt, vil gravminnet bli fjernet fra gravsted og lagret i 6 måneder med mindre fester ikke selv vil overta gravminnet. Dersom gravplassmyndigheten ikke etter 6 måneder har fått annen beskjed vil gravminnet bli fjernet.

§ 7- PLANTEFELT

Foran gravminnet er det anledning til å opparbeide et plantefelt i høyde med bakken rundt. Det må ikke være bredere enn gravminnets bredde og ikke stikke lenger frem enn 60 cm målt fra gravmonumentets bakkant.

Det må ikke plantes blomster eller helårsplanter som overstiger høyden av og går utenfor bredden av gravmonumentet. Beplanting skal ikke skygge for teksten på monumentet. Helårsplanter må beskjæres.

Plantefelt som ikke blir stelt, kan bli tilsådd av gravplassmyndighetene. Innramming av grava, eller deler av den, med hekk, stein, jern eller annet materiale, er ikke tillatt. Bruk av faste dekorgjenstander i plantefeltet er ikke tillatt. Plantefeltet kan rammes inn med rettskåret stein som flukter med bakken.

Lys, lysholdere og annet må ikke stikke utenom gravminnet eller plantefeltet. Lys som kan tas av vinden eller fugl, er ikke tillatt.

§ 8 - PLANTEMATERIALE

Planter, kranser og liknende materiale som brukes ved gravferd eller ved pynting av grav og som ender som avfall, skal i sin helhet være kompostérbart.

§ 9 - STELL AV GRAV

Enhver gravansvarlig eller fester har rett og plikt til å stelle den graven vedkommende har ansvar for. Plantefelt som ikke beplantes eller stelles skal tilsåes av gravansvarlig eller fester, eller bli tilsådd av gravplassmyndigheten.

§10 - NAVNET MINNELUND

I navnet minnelund kan bare gravlegges urner. Ved gravlegging i navnet minnelund påføres navn og data til

avdøde på navneplate på felles minnesmerke fastsatt av gravplassmyndigheten. Graver i navnet minnelund kan festes etter fredningstidens utløp på lik linje med andre graver på gravplassen. Det kan være maksimalt 2 navn pr navneplate. I navnet minnelund kan det festes en grav i tillegg (reservering) når en grav tas i bruk, mot at det betales en festeavgift fra det tidspunkt første grav tas i bruk. Ved feste av grav i tillegg, vil ikke nødvendigvis gravene komme ved siden av hverandre, men som navneplater ved siden av hverandre. Avgift for bruk av navnet minnelund betales fra det tidspunktet graven tas i bruk. Gravplassmyndigheten har ansvar for felles beplantning og stell i minnelunden. Det er ikke anledning til å opparbeide eget plantefelt for grav i minnelund. Det kan legges ned blomster og tennes gravlys, så lenge dette er innenfor gjeldende regler om brannvern, på sted anvist av gravplassmyndigheten.

§ 11 - BÅREROM

Bårerom stilles til disposisjon for den som sørger for gravferden av gravplassmyndigheten, og skal bare brukes til oppbevaring av den døde i tiden frem til begravelse/bisettelse. Ingen har adgang til bårerommet uten tillatelse. Syning kan bare finne sted etter samtykke med den som sørger for begravelsen/bisettelsen og er de ansatte uvedkommende.

§ 12 - NÆRINGSVIRKSOMHET

Næringsdrivende som ønsker å drive virksomhet på kirkegården, skal innhente tillatelse fra gravplassmyndigheten. Tillatelsen kan tilbakekalles dersom vedkommende ikke retter seg etter gjeldende regler. Slik virksomhet kan bare omfatte montering og vedlikehold av gravminner, og planting og stell av graver.

§ 13 - ARBEID PÅ GRAVPLASSENE

Anleggs- og vedlikeholdsarbeid skal skje hverdager i arbeidstiden (kl. 07:00-17:00) og må ikke utføres på søndager, helligdager eller offentlige høytidsdager. Intet arbeid på gravplassen må være til sjenanse for seremonier eller rituelle handlinger på gravplass eller i bygning på gravplass. Næringsdrivende kan kun kjøre på gravplassen i den grad det er nødvendig for å utføre arbeidet. Slik kjøring skal skje ekstra hensynsfullt.

§ 14- DISPENSASJON FRA VEDTEKTENE

Gravplassmyndigheten kan i særlige tilfeller, og innenfor rammen av gravplassloven og gjeldende forskrifter, gjøre unntak fra reglene i disse vedtektene .

§ 15- IKRAFTTREDELSE OG OPPHEVELSE AV ELDRE VEDTEKTER

Forskriften trer i kraft 30 dager fra kunngjøring i Norsk Lovtidend. Fra samme tid oppheves vedtekter fra 18.september 2019 for gravplassene i Sør-Fron kommune, Innlandet fylke.

Brua i Espedalen

av Bjørn Kjellsson Sletten

Brufundamenter på plass

Arbeidet med å bygge ny bru over til gravholmen ved Verksodden går framover. Nå er fundamentene til nybrua på plass.

Tidligere i år måtte den gamle brua over til gravholmen tas ned av sikkerhetsmessige årsaker. Fundamentene til den nye brua er nå på plass. Det er brukt ca 150 tonn med stein som ble hentet på Dovre.

- Som noen sikkert har sett så har vi ringmerka alt av det grove tømmeret som skal brukes i konstruksjonen, dette er tre fra rundt kyrkja og fra andre sida av vatnet, opplyser prosjektleder Østen Bergum i Sør-Fron kommune.

Åpning i 2025

Planen er at trea godgjør seg på rot til i vinter/tidlig vår.

- Da vil Steinar Moldal og elever fra Dovre/Hjerleid starte med bygging når vær og føre tillater det, sier Bergum.

Bergum opplyser at grunnen under fundamentene er veldig stabil, slik at dette ikke skal flytte seg.

- Fram til nå så ligger vi på planen. Vi tror dette blir veldig bra. Skryt til Haverstad Graveservice så langt, legger Bergum til.

Etter planen skal den nye brua åpne i løpet av sommeren 2025.

Fram til ny bru står ferdig, er atkomst til Gravholmen rundt Valdrestjønna via Venlivegen.

Se kart under:

Julehilsen fra Espedalen sanitetsforening

Espedalen sanitetsforening ønsker alle ei riktig god og fredelig jul.

Samtidig vil vi ønske alle velkommen til Espedalen fjellkirke

3. dag jul kl. 14.00 på juletreffestén vår.

Det blir gang rundt treet, julenisse og vi serverer ekte varm sjokolade og noe å bite i.

Wenche Iverstuen

Foto: Hans Blakli

Mange har ikke råd til å feire jul

Forskjellene i Norge øker. Flere familier må velge mellom mat eller julegaver.

Du kan hjelpe!

Gi en julegave på **vipps 13130**

+ Blå Kors

Illustrasjonsfoto

Vil du være med på tur til Tyskland i oktober 2025?

Noen luthersk-evangeliske menigheter ved Østersjøen i Tyskland har besøkt Dalhaugen i Espedalen årlig i mer enn 40 år. Familien Foss åpnet Dalhaugen kristelige kvilehjem for kirkelige grupper fra Tyskland allerede tidlig på 1980-tallet. Barn- og ungdomsgrupper, grupper med voksne og seniorer fra forskjellige menigheter i Øst-Tyskland har kommet til Espedalen på besøk. De siste årene har de feiret mange gudstjenester i Espedalen kirke sammen med menigheten i Espedalen.

Nå har menigheten i Bad Doberan ved Rostock invitert Sør-Fron menighet å komme på besøk i oktober 2025. Arnt Ove Voldbakken kirketjener i Espedalen har sammen med soknepresten tatt på seg ansvaret for å forberede en fin tur. Det blir mer informasjon om turen i første nummer av Kyrkjebladet 2025. Men vi håper at flere vil være med oss på en ca. 5 dagers menighetstur til Tyskland. Her to fine bilder av hovedkirken i Bad Doberan der Albrecht Jax har vært sokneprest i flere år.

Kristinn Olason

Foto: Albrecht Jax

Foto: Albrecht Jax

Barnas

Fargelegg!

Teikning:
Chiara Bertelli

Gje barnebladet
Barnas til eit barn
du er glad i!

Desse oppgåvene er
henta frå bladet.

Bestill abonnement
på sondagsskolen.no
eller 22 03 71 00

Kva
høne har
ikkje fjør?
Svar:
Marihøna

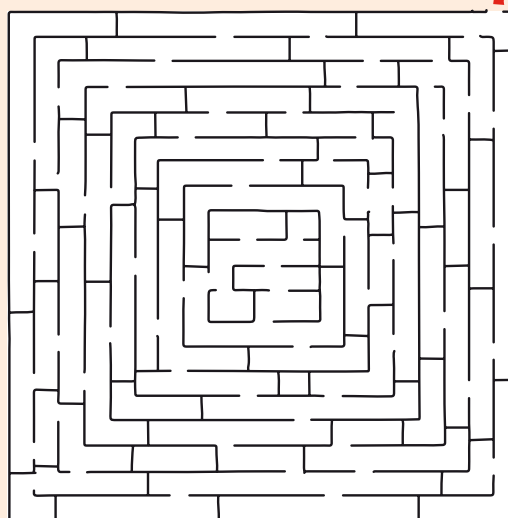
Vits

Finn 10 gutenamn

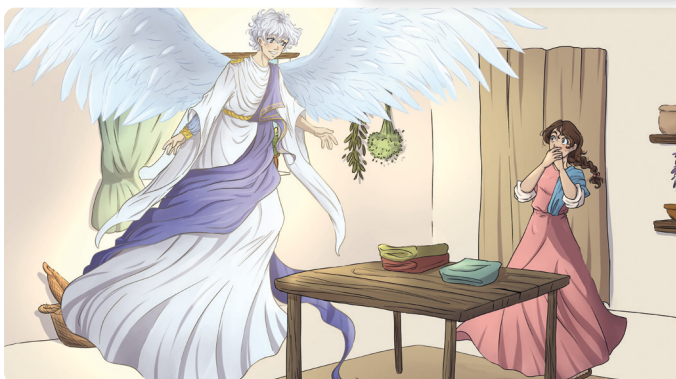
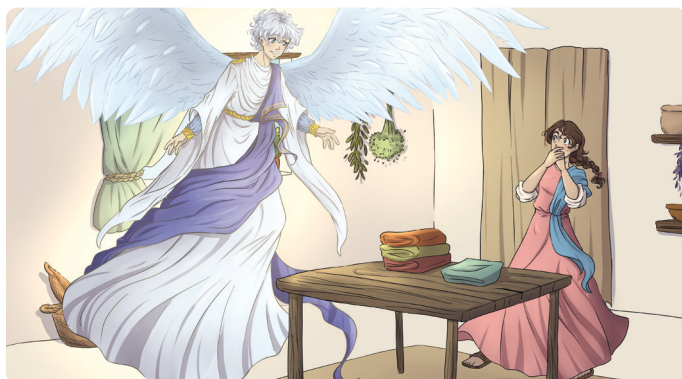
Leit bortover og nedover. Finn du alle?

K	E	Y	J	E	S	U	S	J	N
A	K	S	E	L	T	S	S	O	I
E	S	P	E	N	H	A	T	H	S
R	M	O	R	T	E	N	K	A	A
L	J	Y	M	T	O	D	D	N	K
I	F	V	C	T	D	E	W	N	A
N	K	S	K	K	O	R	K	E	F
G	R	H	U	J	R	Q	A	S	M
O	U	X	J	P	J	W	P	I	E
F	D	Z	T	H	O	R	O	T	A

Finn fem feil

Her fortel Gabriel Maria at ho skal bli mammaen til Jesus. Dei to bileta er
nesten heilt like, men kan du finne dei fem feila på biletet til høgre?

Labyrint

Kan du hjelpe Maria å
finne vegen til Elisabet?

Teikning: Chiara Bertelli

Søndagsskolen – mer enn du tror

Julekrybba

av Trygve Skaug

Publisert i Vårt Land 24. desember 2022

Trygve Skaug. Foto: Paal Audestad

Alle blir like når vi stiller oss foran underet i julekrybba

Som en del av juleforberedelsene hjemme hos mamma og pappa var det oftest jeg som fikk ansvaret for å sette opp selve julekrybba. Gipsfigurene lå i en egen pappeske. Det var et skur med skråtak, laget av små pinner som lå tett i tett. Oppe på taket var det noe som liknet på jord og stein, og gulvet i stallen var dekket av høy. Jesus skulle ligge der i midten, med Maria i umiddelbar nærhet. Josef stod plassert ved hennes side. Dyrene var samlet i bakgrunnen. Engelen smilte oppe på taket, litt på skeiva. Jeg tok meg god tid, og denne ærefulle oppgaven har gjort at jeg fortsatt ser nye sider i den gamle fortellingen, hvert år.

Jeg skulle ønske jeg syntes det med tro var enkelt hele tiden. Det var det da jeg var liten. Nå har det

vel heller blitt slik at det er vanskelig nesten hele tiden. Jeg kan fort tenke at troa mi ikke står helt rett opp og ned slik som troer skal. Da finner jeg mye trøst i å tenke på hvem som besøkte stallen først, og hvorfor de kom dit.

De aller første inn døra var gutta på golv, og rett bak dem kom de i de fineste kappene.

Det skjedde i de dager at det gikk ut befaling fra keiser Augustus om at hele verden skulle innskrives i manntall.

Himmelen møter jorden

Juleevangeliet står som en påle, både i Bibelen og i livet mitt. Jeg har hørt historien mange ganger. Kontrastene står i kø, hver eneste gang. Himmelen møter jorden, gjeterne møter englene, og kongen blir lagt i traudet. Figurene i julekrybben står og lyser midt i den fredelige julestua mi, samtidig som jeg de siste årene har kveppet til hver gang jeg hører om at Kvinius var landshøvdingen i Syria. Før var julefortellingen fjern i tid og sted, nå har barna mine flyktede syrere i klassen.

Tiden har også vist meg at vi fedre er nokså like, selv med et par tusen år mellom oss. Josef og jeg var nok akkurat like stolte på hver vår førstefødtes fødselsdag. Josef fikk bare en god del mer på kjøpet. Det føltes riktignok som om englene sang over Rikshospitalet den natta, men Josef fikk ekte vare. Pluss lamunger og røkelse.

Og alle dro av sted for å la seg innskrive, hver til sin by.

Møtte Guds sønn på hjemmebane

Maria og Josef var ikke hjemme, de var midt i folketellingskaoset da Jesus ble født. I Betlehem, en liten by som ingen av dem hadde vokst opp i. Rett i nærheten blir en flokk sauevoktere overrasket med en himmelsk veibeskrivelse og en klokkeklar invitasjon til barselbesøk, og de siste årene er det noe av det som har åpnet øynene mine mest. For hvem var det som fikk komme aller først? Gjeteryrket var veldig nær bunnen i tidens hierarki, men gjeterne kunne gå rett inn i stallen. Det var nok det tryggeste stedet for en gjeter å møte en frelser. De fikk møte Guds sønn på sin egen hjemmebane.

Og de skyndte seg av sted og fant Maria og Josef og det lille barnet som lå i krybben.

Gjeterne fulgte en klar instruks og traff rett på. De blir de første som får hilse på den nyfødte, og forteller om det merkelige de var vitne til. Det handler om engler som synger om fred på jorden, og som snakker om en gutt som ligger i en krybbe. Gjeterne historie er den om de vanlige menneskene som får noe helt uvanlig rett i fanget.

Gjeterne dro tilbake. De lovet og priste Gud for alt de hadde hørt og sett; alt var slik som det var sagt dem.

Der Lukas sin julefortelling avsluttes med at gjeterne drar hjem og Maria grunner på alt sammen i hjertet sitt, fortsetter Matteus med å fortelle om de vise menn. I min barndoms julekrybbe var vismennene vakre figurer som sitter bøyd på kne med gaver til barnet, og utenfor stallen står kamelene pent parkert.

Da Jesus var født i Betlehem, kom noen vismenn fra Østen til Jerusalem. De spurte: «Hvor er jødernes konge som nå er født? Vi så stjernen hans gå opp, og vi er kommet for å hylle ham.»

Den ene mannen er fra Asia, en av de andre fra Afrika, det ser i hvert fall sånn ut i min barndoms julekrybbe, med krone og flotte klær og hver sin glinsende gave. Ingen vet egentlig om de var tre, og om de het Baltasar eller Kasper eller Jesper eller Jonathan. Det står bare at de var vismenn fra Østen, og at de ville hylle kongen som de visste var født fordi de hadde tydet et tegn på himmelen.

Stjernen som de hadde sett gå opp, gikk foran dem inntil den ble stående over stedet der barnet var. Da de så stjernen, ble de fylt av jublende glede.

De fant det de ikke visste de lette etter

De var stjernetydere med sans for vitenskap og himmelbilder, og de var helt sikkert opptatt av å finne svarene på de store spørsmålene. De hadde sannsynligvis ikke hørt om Jesus. Plutselig kommer det noe svært inn på radaren deres som de bare må få sett. Så legger de i vei, disse smarte mennene. Stjernen de fulgte hadde stanset på himmelen, og der, rett under den, fant de det de ikke visste at de lette etter.

De gikk inn i huset og fikk se barnet hos moren, Maria, og de falt på kne og hyllet ham. Så åpnet de skrinene sine og bar fram gaver til barnet: gull, røkelse og myrra.

De gikk rett inn, de også, men på bortebane. De hadde troa på å finne noe viktig, og det må man kunne si at de gjorde. Uten å ha noe som helst tro i orden på forhånd, så blir de blant de første som finner gudesønnen. Jeg liker å tro at det er fordi de leter, uten å vite helt hva de leter etter. Jeg liker også å tenke at det kanskje var sånn at de bare kjente igjen et ekte lys da de så det.

Nå har vi fått oss vår egen krybbe, og nå er det mine unger som samarbeider om å sette den opp. Med Jesus, Maria og Josef. Og på den ene siden av barnet står det to gjetergutter, begge med små lam i hendene. På den andre siden står det tre vise menn med flotte kapper. Jeg tror det er sånn det er, i det hellige rommet, at alle får plass, enten det kjennes som hjemmebane eller bortebane. Alle blir like når vi stiller oss foran underet i julekrybba.

Juleevangeliet står som en pæle, både i Bibelen og i livet mitt

Foto: Inger M. Strangstad

Lions Sør-Fron

av Kristin Sommer

De fleste som er bosatt i Sør-Fron kjenner til Lions og noe av aktivitetene de er engasjert i. Det ikke alle er klar over er at Lions de siste årene har arrangert julehjelpen. Det hele startet for 2 år siden da de fikk en god slump penger fra kommunen, som de kunne bruke til å gi en hjelpende hånd til bygdas innbyggere før jul. Lions hadde da allerede et samarbeid med barnevernstjenesten i Midt-Gudbrandsdal og de var med på å distribuere mye av hjelpen det første året. Det dreide seg stor sett om støtte til julegaver og gavekort på mat. Etter det første året med julehjelpen har Lions videreutviklet konseptet til å gjelde hele året. Lions har inntekter fra aktiviteter de arrangerer selv, i tillegg til støtte fra kommunen og en del gaver fra private givere. Dette gjør at de nå har mulighet til å gi en hjelpende hånd hele året, ikke bare rett før jul. Det deles ut mange gavekort på mat, men det kan også være ting som vintersko, jakker, regntøy etc. Noen trenger kanskje hjelp til bursdagsfeiring eller en liten gave. Jone Elisabeth Strand er kontaktperson i Lions og hun forteller at

de strekker seg langt for å kunne hjelpe, men det er ikke alt de kan si ja til. Noen ganger må de prioritere mellom søknadene og da er det barnefamiliene som blir prioritert først, og deretter de som ikke har fått hjelp tidligere, eller få ganger. Jone forteller at de forsøker å være kreative og finne gode løsninger for alle, de ønsker at mange skal få litt hjelp, ikke at noen få skal få mye.

Når noen søker om støtte fra Lions er det Jone som tar i mot søknadene, og det er bare hun som vet navnet til de som søker. Dette for å opprettholde diskresjon. Jone delegerer oppgaver videre til de andre medlemmene, og hun presiserer at det er mange som er engasjert i å hjelpe.

Dersom noen trenger hjelp før jul eller andre tider på året, kan de ta kontakt med:

Jone Elisabeth Strand
Mobil: 48243101

Frivillig i kyrkja

Takk til en munter gjeng som stilte opp på støvsuging i kriker og kroker i Gudbrandsdalsdomen!

Frivilligfest i presteboligen på Svahelle

Harpa og Kristinn har gjort alt klart for frivilligfest i presteboligen. Tusen takk for stor gjestfrihet og nydelig mat fra Harpa's kjøkken!

Kirkevergens tale på frivilligfesten:

Da har e, på vegne tå Soknerådet og staben, gleden tå å ønske dökk ælle sammen hjertelig velkommen t frivilligfest.

Takk åt dökk frivillige som sørge for at d blir kokt kaffe og ordna servering t kirkekaffe.

Takk åt dökk frivillige som e med på dugnad for å gjer det fint både rundt kjærka og på kjørkjegarden om våren og inni kjørkja vår når det trøngst.

Takk åt dökk frivillige som stille opp som vaffelstekere ved ulike aktiviteter.

Takk åt dökk frivillige som stille opp som vakt i kjørkja på sammårn slek at pilgrimme og andre fe kåmmå inn å sjå den fine kjørkja vår.

Takk åt dökk frivillige som stille opp som parkeringsvakt når oss vente my folk og biler.

TUSEN TUSEN TAKK for at dökk bruke fritid og engasjement for soknets virksomhet og aktivitet.

Det e itte berre i Sør-Fron at oss har mange frivillige i kjørkja. På landsbasis så engasjerer Dnk 75000 frivillige i året.

Det e rett og slett imponerende.

Som takk for hjølpa invitere oss dökk på frivilligfest og nå ska oss eta og kose oss i hop utover kvelden. Nok en gong tusen takk og velkomme ælle sammen.

OGSÅ te sist men itte minst ønske e å takke Kristinn og Harpa for at døm invitere oss hit t presteboligen ved å overrekke en blomst åt dökk som takk for at oss fe kåmmå hit.

Mvh

Kristin

JUL I SØR-FRON SOKN 2024

JULEKVELDEN

SØRHEIM OMSORGSSENTER - JULEANDAKT KL.12.00

SØR-FRON KYRKJE - JULEKVELDSGUDSTENESTE KL.16.00

JULEDAGEN

SØR-FRON KYRKJE - HØGTIDSGUDSTENESTE KL.11.00

Hundorp musikklag deltek

ESPEDALEN FJELLKIRKE - HØGTIDSGUDSTENESTE KL. 17.00

NYTTÅRSKVELDEN

SØR-FRON KYRKJE - NYTTÅRSMESSE KL. 23.15

Velkommen!

Foto: Erling Terje Megrund

Mi juleoppskrift

Når det skal være ei kake til f.eks. kirkekaffe blir det ofte denne oppskrifta jeg velger. Den er enkel å lage, og mange har sagt at den smaker godt. Etter oppfordring deler jeg den her. Oppskrifta er fra boka "Kaker som smaker", utgitt på Gyldendal Norsk forlag i 1985.

Krydderkake

8 dl sukker
200 g margarin
8 dl surmelk
3 ts natron
3 dl rosiner
3 ts muskat
3 ts nellik
12 dl hvetemel

Smelt smøret og bland alt sammen.
Stekes i langpanne ved 180 grader ca.35 minutter.

Lykke til med baksten og god jul!

Hilsen Synøve

Bygdas Egen Julekonsert

Koselig stemning!

Søndag 15.desember kl.19.00

Hundorp Musikklag, Elever fra Fron kulturskole,
Rekrutter fra Sør-Fron Spelmannslag, Tromboner i
Gudbrandsdalen med flere!

Gratis inngang
VELKOMMEN!

www.kirken.sor-fron.no

Julehilsen fra soknerådet

av John Sigurd Holtesmo

Nok et år går mot slutten, men først skal vi gjennom en hektisk førjulstid, og selvsagt feire jul. Dette år i en urolig tid ute verden. Vi får håpe at de som styrer kommer til fornuft neste år.

Det har vært et hektisk år for stab og sokneråd. Ny kirkeverge startet ved nyttår, og ny kirketjener startet på vårparten. Etter det ble ny menighetspedagog tilsatt i 40% stilling. Hun er senere tilsatt i 25% stilling som kirketjener. Dette for å ha vikar ved ferieavvikling mm. Soknerådet takker de som har sluttet, og ønsker de nye velkommen.

Likeledes rettes en takk til presten, staben, de frivillige og spesielt komiteen for det vellykkede 50 årsjubileet for kirken i Espedalen for vel utført arbeid i året som nå ebber ut.

Og sist, men ikke minst kommunen for godt samarbeid.

**Ønsker alle i Sør-Fron God Jul
og Godt Nyttår!**

DET SKJER

Høgstdagsbøn i Sør-Fron kapell

Onsdag 22. januar kl. 12.00
Onsdag 19. februar kl. 12.00
Onsdag 19. mars kl. 12.00
Onsdag 28. mai kl. 12.00

Utdeling av «Mi kyrkjebok 6» blir i Sør-Fron kyrkje søndag 16. februar 2025

Det blir samlingar i kapellet torsdag 6. og torsdag 13. februar.

De som fyller 6 år i 2025 vil få invitasjon i posten.

Slit du med å høyre kva presten seier?

Eit tips:

Sett deg lengst fram, eller heilt bakerst i kyrkja!

Det sit høgtalarar på dei to søylene framme i kyrkja, og bakerst, heile vegen under galleriet.

Nytt høgtalaranlegg er under planlegging og vi prøver å finne ei god løysing som riksantikvaren kan godkjenne. Så langt har vi ikkje nådd fram med det.

Sørheims venner takker hjertelig for pengene vi vikk ved Willy Ragnar Fladby og Kjellaug Oddrun Nystuen sin bortgang.

**Vi vil også takke alle som har kjøpt lodd i lotteriet vårt.
Ønsker alle god jul og godt nyttår!**

Hilsen styret for Sørheims venner

Frivillig kontingent til Kyrkjebladet:

Innenbygdsboende kr.250
Abonnement kr.300
Konto 2095 21 81263
Vipps 797821

Pynting og stell av graver

Fron gravstellservice AS
v. Beathe Malerbakken

Tar på seg planting, vanning og stell av gravsted.

Tlf. 99 27 23 72

E-post: bmalerbakken@gmail.com

Slekters gang

DØPTE:

13.10.24	Per Anders Noet	f. 13.07.24
27.10.24	Asmund Hagen Grytting	f. 26.05.24
10.11.24	Frida Baukhol	f. 29.07.24
17.11.24	Henry Eide-Myrvold	f. 11.07.24
23.11.24	Isrid Augustdotter Steig	f. 18.02.24
24.11.24	Elida Karenstuen	f. 04.08.24
24.11.24	Ola Sletten	f. 07.08.24

VIGDE:

15.06.24	Kari Fossehagen og Bjørn Erling Baukhol
10.08.24	Gunn-Aina Heggelihaugen og Kåre Tvete
24.08.24	Linn Heen Bjerkelund og Jonas Lundgren
05.10.24	Helene Trettengen og Adrian Schander Sundstrøm

GRAVFERD:

11.10.24	Willy Ragnar Fladby	f. 1952
11.10.24	Oddmund Stebergløkken	f. 1932
16.10.24	Kjellaug Oddrun Nystuen	f. 1949
16.10.24	Tor Hage	f. 1944
18.10.24	Solveig Hovden	f. 1941
18.10.24	Villy Heimstad	f. 1935
25.10.24	Konrad Korstadhagen	f. 1934
08.11.24	Øyvind Haverstad	f. 1943
22.11.24	Ingolf Bjerkehagen	f. 1938
29.11.24	Svanhild Stavnhaugen	f. 1953

v:pps OSS GJERNE!

Sør-Fron Kyrkje:

Vipps nr. 93508

Espedalen Fjellkirke:

Vipps nr. 525769

Kyrkjebladet:

Vipps nr. 797821

Eller bruk bankkonto:

Sør-Fron sokn: 2095.40.04717

Kyrkjebladet: 2095.21.81263

TIL TENESTE

Kyrjekontoret:

Kyrjekontoret i Sør-Fron.
Kommunevegen 1, 2647 Sør-Fron.
Telefon: 48 16 96 39.
E-post: kirkekontoret@sor-fron.kommune.no

Kontortider:

Tysdag, onsdag, torsdag og fredag kl. 10.00–14.00.

Kyrkjeverge:

Kristin Nustad
Tlf. kontor: 48 16 96 39. Privat: 90 42 70 70
E-post: kristin.nustad@sor-fron.kommune.no

Sokneprest:

Kristinn Ólason.
Bergevegen 21, 2647 Sør-Fron.
Telefon arbeid og privat: 90 87 49 19
E-post: kristinn.olason@sor-fron.kommune.no

Kantor:

Sergey Shulga
Tlf. arbeid: 48 16 96 40. Privat: 97 53 71 95
E-post: sergey.shulga@sor-fron.kommune.no

Klokkar/sekretær:

Synøve Barlund Fladby
Tlf. arbeid: 48 16 96 42. Privat: 97 72 44 49
E-post: synove.barlund.fladby@sor-fron.kommune.no

Menighetspedagog:

Lena Ljungstrand. Tlf: 48 16 96 41
E-post: Lena.Ljungstrand@sor-fron.kommune.no

Kyrkjetenarar:

Sør-Fron kyrkje: Peder Rønnes Ellefsrud
Tlf. privat: 96 20 63 92
e-post: pederrosnes.ellefsrud@sor-fron.kommune.no
Espedalen Fjellkirke: Arnt Ove Voldbakken
Tlf: 97 95 05 42. E-post: arnt@dalseter.no

Sør-Fron sokneråd:

Leiar: John Sigurd Holtesmo. Mobil: 92 03 15 31
e-post: jsholtesmo@icloud.com
Nestleiar: Randi Myhr 90 65 54 93
Randi.myhr@hotmail.no

SØR-FRON KYRKJEBLAD

Sør-Fron Kyrkjeblad kjem ut med 4 nummer pr. år.
Det blir delt ut til alle husstandar i kommunen.
Minste kontingent er kr. 250,-.

I redaksjonen: Synøve Barlund Fladby, Kristin Sommer,
Kristin Nustad og sokneprest Kristinn Ólason.
Bankgirokonto: 2095.21.81263

Grafisk produksjon og ekspedisjon:

Dale-Gudbrands Trykkeri as, 2635 Tretten.
Tlf. 61 27 73 50. www.dg-trykk.no

Stoff til kyrkjebladet kan leveres til
kirkekontoret, eller på e-post til
kirkekontoret@sor-fron.kommune.no

Velkommen til kyrkje

15. desember – 3. s. i adventstida

Lit.farge: Fiolett
Sør-Fron kyrkje kl. 19.00 Bygdas egen julekonsert

Julaften – tysdag 24. desember

Lit.farge: Kvit
Sørheim omsorgssenter kl. 12.00 Juleandakt
Lit.farge: Kvit
Sør-Fron kyrkje kl. 16.00 Julekveldsgudsteneste

Juledag – onsdag 25. desember

Lit.farge: Kvit
Sør-Fron kyrkje kl. 11.00 Høgtidsgudsteneste

Juledag – onsdag 25. desember

Lit.farge: Kvit
Espedalen fjellkirke kl. 17.00 Høgtidsgudsteneste

Nyttårsaften -tysdag 31. desember

Lit.farge: Kvit
Sør-Fron kyrkje kl. 23.15 Nyttårgudsteneste

5. januar - Kristi openberringsdag

Lit.farge: Kvit
Sørheim omsorgssenter kl. 12.00 Gudsteneste

12. januar – 2. s. i openberringstida

Lit.farge: Grøn
Sør-Fron kyrkje/kapell kl. 11.00 Gudsteneste

19. januar – 3. s. i openberringstida

Lit.farge: Grøn
Sør-Fron kyrkje/kapell kl. 11.00 Gudsteneste

26. januar – 4. s. i openberringstida

Lit.farge: Grøn
Harpefoss grendahus kl. 11.00 Grendemesse

2. februar – 5. s. i openberringstida

Lit.farge: Grøn
Konfirmantleir i Håkons hall - Inga gudsteneste i Sør-Fron

9. februar – 6. s. i openberringstida

Lit.farge: Grøn
Sør-Fron kyrkje/kapell kl. 11.00 Gudsteneste

16. februar – Såmannssøndag

Lit.farge: Grøn
Sør-Fron kyrkje kl. 11.00 Gudsteneste, 6-årsbok

23. februar – Kristi forklåringsdag

Lit.farge: Grøn
Espedalen fjellkirke kl. 11.00 Gudsteneste

2. mars – Fastelavnssøndag

Lit.farge: Grøn
Sør-Fron kyrkje kl. 11.00 Gudsteneste,

9. mars – 1. s. i fastetida

Lit.farge: Fiolett
Tofte skule kl. 11.00 Grendemesse

16. mars – 2. s. i fastetida

Lit.farge: Fiolett
Sør-Fron kyrkje kl. 11.00 Gudsteneste

23. mars – Maria bodskapsdag

Lit.farge: Kvit
Sør-Fron kyrkje kl. 18.00 Ung messe

30. mars – 3. s. i fastetida

Lit.farge: Fiolett
Espedalen fjellkirke kl. 11.00 Gudsteneste

6. april – 4. s. i fastetida

Lit.farge: Fiolett
Sør-Fron kapell kl. 18.00 Kyrkjelyden sitt Årsmøte

Palmesøndag – 13. april

Lit.farge: Fiolett
Sørheim omsorgssenter kl. 12.00 Gudsteneste

Skjertorsdag - 17. april

Lit.farge: Fiolett
Sør-Fron kyrkje kl. 18.00
Skjertorsdagsgudsteneste

Langfredag - 18. april

Lit.farge: Fiolett
Espedalen fjellkirke kl. 17.00
Langfredagsgudsteneste

Påskedag - 20. april

Lit.farge: Kvit
Sør-Fron kyrkje kl. 11.00 Høgtidsgudsteneste

- med forbehold om endringer -

*En god jul ønskes alle
lesere av kyrkjebladet!*